

ԹՈՒՍԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ՊԱՇԽԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ԿՈՒ ՏԱՅ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

Երուսաղեմ (Տեղեկատու Դիւան).— Հիմգշաբի, Զ8 Մարտի երեկոյեամ ժամը 6.30ին, Ամենայն Ռուսաց Պատրիարք Ալեքսէ Բ. ը պաշտօնական այցելութիւն տուաւ Հայոց Պատրիարք՝ Ամեն. Տ. Թորգոն Արքեպոս Մամուկեանին:

Ռուսաց Պատրիարքի առաջին այցելութիւնն էր Ս. Երկիր: Իր այս այցը պատմական, քաղաքական եւ կրօնական բնոյք ուներ, մամաւամող ներկայ ժամանակին, երբ Ս. Երկիրը քաղաքական ամկայուն եւ անորոշ վիճակի մը մէջ կը գտնուի:

Ռուսաց Պատրիարքը կը յաջորդէ Երջանկայիշատակ Պիմէն Պատրիարքին որ մօտ տարի մը առաջ Մոսկովայի մէջ իր մահկանացուն կմրտեց:

Հայոց Պատրիարքութեամ այցելութեամ ըմբացքին, Նորին Ամենապատուութեամ կ'ընկերակցէր Տիմորէս Սրբազնո՞ւ որ Նորին Ամենապատուութիւն Յունաց Տիոտորոս Ա. Պատրիարքի ներկայացուցչչ է, ինչպէս նաև Յունաց եւ Ռուսաց Եկեղեցիներու քարգման եւ քարտուղարը Եկեղեցական պատասխանատու գործերու:

Պատրիարքութեամ շրեթը Վաճի դուռ կը հասներ եւ պաշտօնական եւ համդիսաւոր կերպով կը դիմաւորուէր Ս. Յակոբեանց Միաբանութեամ եւ խուներամ քազմութեամ կողմէ: Ս. Արքուս Լուսարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Եպս. Սահակեամ եւ Աւագ Թարգման Հոգզ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պողոսեամ կ'առաջմորդէն Ամենայն Ռուսաց Պատրիարքը դէպի Ս. Յակոբի Գալիթը ուր Ամեն. Տ. Թորգոն Պատրիարքը կ'ընդունի եւ կ'ողջազուրուի Ամենայն Ռուսաց հոգեւոր Պետրօն հետո:

Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարը լեցուած էր հարիւրաւոր հաւատացեալներով: Ներկայ էր նաև Ս. Թարգմանչաց Երկրդ. Վարժարամի Երկսեռ աշակերտութիւնը:

Մայր Տաճարին մէջ Հայաստանի Ռադիոյի եւ Հեռուստացոյցի 40 անձերէ քաղկացած երգչախումբը դիմաւորեց Ռուսաց հոգեւոր Պետրօն, Երգելով Հայկական Եկեղեցական մեղեդիներ, ինչպէս նաև Ռուսերէնով երգ մը: Ներկայ հաւատացեալ ժողովուրդը ապրեցաւ խորհրդաւոր Երեկոյ մը Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարէն ներս:

Ս. Գլխադիրի մատուուին եւ Մայր Տաճարի Աւագ խորամին առջեւ կարճ աղօքքէ ետք Ամեն. Տ. Թորգոն Պատրիարքը եւ Ռուսաց Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Պետրը առաջնորդուեցան Պատրիարքարանի դահլիճը հիւրասիրութեամ համար:

Ամեն. Սրբազն Պատրիարք Հայրը իր հակիրճ նառին մէջ ըստ որ «Զերդ Ամենապատութեամ այցելութիւնը կարեւոր է Ս. Երկրի բոլոր Քրիստոնեայ համայնքներուն համար»:

«Այս Երկիրը Սրբավայր մըն է Քրիստոնեաներու, Հրեաներու եւ Մահմէտականներու համար, բայց մեզի Քրիստոնեաներուն համար այս Երկրի մէջ ապրիլը օրինութիւն եւ մէջ մեռած եւ Յարութիւն առած է»:

«Սեր Միաբանութիւնը Յոյժ Ուղղափառ Եկեղեցւոյ եւ Լատին Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ հետ միասին, իրաւատէրն է Սրբաւելեաց եւ պատասխանատու՝ ամոնց պահպանութեամ գործերուն: Դժբախտաբար, Քրիստոնեաներու բիւր Ս. Երկրին մէջ հետզհետէ կը նուազի: Ամ-

Թուս Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Ամեն. Պատրիարք Ալեքսյ Բ.
Երուսաղէմ իր այցելութեամ առթիւ

Ուս Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Ամեն. Պատրիարք Ալեքսէյ Բ.
այցելութիւն Երևանիմի Հայոց Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճարին եւ
Պատրիարքարան 28 Մարտ 1991

Ամեն. Տ. Թորգոմ Պատրիարք Մամուկեան կը դիմաւորէ
Ուս Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Պատրիարք Ալեքսէյ Բ., Երևանիմի
Ա. Յարութեան Տաճարին մէջ, ի Յերկայութեան Յոյն Ուղղափառ
Եկեղեցւոյ Պատրիարք Տիոտորոս Ա-ի. 27 Մարտ 1991

հրաժեշտ է որ քաջալերենը Ս. Երկիր ուխտագնացութիւնը աշխարհի զամազամ երկրամասերէն: Քրիստոնեամերու Անդրկայութեամբ, Ս. Երկրի կրօնակամ կեամբը աւելի աշխոյժ կը դառնայ:

« Զեր Անդրկայութիւնը այս օրերում յոյժ կարեւոր է: Մենք դժուար օրեր է որ կ'ապրիմ եւ զամազամ դժուարութիւններու առջեւ կը գտնուիմք: Բայց մենք պիտի յաղ-քահարենք այդ բոլորը, այնպէս իմշպէս ամցեալին, քամի որ Հայ եւ Յոյն Ուղղափառ Եկեղեցիները միշտ հաստատակամ մանացած են իրենց հաւատցին եւ իրաւութերուն: Մենք այսօր ուրախ ենք որ Յունաց Պատրիարք Տիրուորսը հաստատակամօրէն Առուիրուած է պահ-պամելու համար Քրիստոնեից իրաւութերը Ս. Երկրի մէջ:

Ամենապատիւ Սրբազան Հայրը մէջբերում ըրաւ մաեւ Վերջերս իր Հայաստան կատա-րած այցելութենէն: ԱՅ հակիր կերպով ամդրադարձաւ Հայաստանի եւ Սովետակամ Միու-թեամ մէջ կրօնակամ զարթօնիք եւ ազատութեամ մասին: Հարկաւոր է որ Սովետակամ Միու-թեամ մէջ ուղղի Քրիստոնեակամ ուսում տրուի: Անհրաժեշտ է որ Երիտասարդ հոգեւորա-կամներ Քրիստոնի Վարդապետութիւնը քարոզեն ժողովուրդին, որ այնքամ ալ դիւրիմ պար-տակամութիւն մը չէ: Մեր հոգեւորակամներէն իւրաքանչիւրը երեք հոգիի գործ կը տես-նէ: Անոնք իրենց գործը կը կատարեն ուրախութեամբ, ծառայելով Քրիստոնեութեամ Սուրբ դաւանանքին:

« Մենք յոյսով ենք որ մօտ ապագային հաւատացեալ ուխտաւորներ Ս. Երկիր պիտի այցելեն ոչ միայն Ռուսաստանէն այլ աշխարհի չորս կողմերէն: Զեր այստեղի այցելու-թիւը ուրեմն հոգեւոր օրինութիւն մը պիտի ըլլայ բոլոր Քրիստոնեամերու համար », Սրբազան Հայրը ըսաւ:

Ռուսաց Պատրիարք՝ Ալեքսի Բ. իր հերքին շնորհակալութիւն յայտնեց Հայոց Պատ-րիարքութեամ եւ համայնքի կողմէ ցուցաբերուած ջերմ ընդունելութեամ համար:

« Մենք խորապէս զգացուած ենք Զեր ջերմ խօսքերուն եւ զգացումներուն համար », Հոգեւոր պետը ըսաւ:

Նաեւ ըսաւ որ Սովետակամ Միութեամ մէջ Քրիստոնեութիւնը զամազամ դժուարու-թեամց առջեւ գտնուած է, բայց Անդրկայիս նոր զարթօնիք շրջամ մըն է որ կ'ապրի:

Ցիշեց որ անհաւատներ եւս դարձի կու զամ Սովետակամ Միութեամ բոլոր համբապե-տութիւններուն մէջ: Քրիստոնեութիւնը մեծ դեր պիտի խաղայ միջազգային կարեւոր հար-ցեր լուծելու համար:

Ռուսաց Պատրիարքի այցելութիւնը կը զուգայիշէր Ուղղափառ Եկեղեցիներու Ս. Զատկուայ տօմակատարութիւններուն: Այդ առիջով հոգեւոր Պետր ըսաւ.

« Մենք կ'ալօքենք Քրիստոնեակամ Եկեղեցւոյ և Ս. Երկրի ժողովուրդի բարգա-ւանմամ համար: Կ'ալօքենք եւս որ խաղաղութիւն տիրէ Ս. Երկրին մէջ եւ այս Երկրի բակալիչները սիրով ապրին միմեամց հետ:

Պատրիարքը ըսաւ մաեւ որ Ռուսաց Եկեղեցին միշտ լաւ յարաբերութիւններու մէջ եղած է Հայոց Առաքելակամ Եկեղեցւոյ հետ, յամձին իր հոգեւոր պետին՝ Ամենայն Հայոց Հայրապէտ Վազգէն Ա. Կառողիկոսին:

Իր խօսքը աւարտելէ ետք, Ռուսաց Պատրիարքը ոսկերեն հակիր մը Առուիրեց Ամեն. Տ. Թորգոն Ս. Պատրիարքին : (Ռուս Եկեղեցին կ'ըմդութի հակիրը որպէս կեամբի խորհրդամիշ:)

Ամեն. Տ. Թորգոն Պատրիարքը ալ իր հերքին քոյր Եկեղեցւոյ հոգեւոր պետին « Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեամ Գամձերը » գիրքէն Առուիրեց, իմշպէս մաեւ սատափէ Վերջին Ընթրիքի քամդակ մը: